

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dijana Držaić
Zvanje	mag. paed. et philol. croat.
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	
Adresa elektroničke pošte	dijana.stjepanovic10@gmail.com dijana.drzaic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Veliko početno slovo
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
Broj nastavnih sati	1
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom. OŠ HJ A.5.2. Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta. OŠ HJ A.5.4. Učenik piše tekstove trodijelne strukture u skladu s temom. OŠ HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.
Tijek nastavnog sata	o motivacija 5 min o čitanje i kratka interpretacija polaznoga teksta 7 min o otkrivanje novih obilježja na primjerima i definiranje 15 min o provjera stečenih spoznaja na novim primjerima i ponavljanje 17 min

	o davanje uputa za domaću zadaću 1 min
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>U uvodnome dijelu nastavnoga sata učitelj učenicima pokazuje geografsku kartu Hrvatske te s učenicima razgovara o tome koja su mjesta posjetili i kako su do njih došli.</p> <p>Učitelj čita polazni tekst o Hrvatskoj. Nakon čitanja polaznog teksta učitelj razgovara s učenicima:</p> <p>Kako vam se tekst svidio i zašto?</p> <p>Jeste li saznali nešto novo o svojoj državi?</p> <p>Po čemu je Hrvatska posebna, čime se ističe?</p> <p>Učitelj daje uputu učenicima da u polaznome tekstu pronađu primjere za vlastita imena, imena gradova, država, kontinenta i regija/pokrajina te ih zapisuje na ploču, a učenici u bilježnice. Tijekom zapisivanja odvajaju jednočlana (desno) i višečlana (lijevo) imena u dva stupca. Učitelj zatim učenike traži primjere jednočlanih imena rijeka, planina, pripadnika naroda i stanovnika te ih zapisuje na ploču. Učitelj pita učenike:</p> <p>Od koliko se članova sastoje zapisana imena u desnome stupcu (jednočlana imena)?</p> <p>S obzirom na primjere na ploči, kakvim se početnim slovom pišu jednočlana imena?</p> <p>Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu u kojoj dopunjavaju podatke o jednočlanim imenima.</p> <p>Učenici čitaju tekst s crteža s primjerima višečlanih imena. Učitelj daje uputu učenicima da na fotografiji pronađu primjere za višečlano vlastito ime, ime države, kontinenta, grada i regije/pokrajine te ih zapisuje na ploču u lijevi stupac, a učenici u bilježnice. Učitelj pita učenike:</p> <p>Od koliko se članova sastoje zapisana imena?</p> <p>S obzirom na primjere na ploči, kakvim se početnim slovom pišu višečlana imena?</p> <p>U kojim se imenima svi članovi pišu velikim početnim slovom?</p> <p>Učitelj učenicima zadaje nekoliko primjera, a učenici razmišljaju kako se pišu te što se i zašto ne piše velikim početnim slovom: Sveti Martin na Muri, Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, Biograd na Moru, Sveti Petar u Šumi. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o višečlanim imenima.</p> <p>Učenici igraju igru država/grad/selo u grupama (kao kategorije moguće je dodati kontinent/planina/rijeka/narod ili stanovnik).</p>

	<p>Ako je primjer točno napisan i nitko ga drugi nije naveo, učenik dobiva deset bodova; ako je primjer točno napisan, a drugi su ga također naveli, učenik dobiva pet bodova; ako je kategorija točno ispunjena, ali primjer nije ispravno napisan, učenik dobiva jedan bod.</p> <p>Učitelj svakom učeniku daje po jedan primjer imena, a učenik treba ustati za onu riječ koja se piše velikim početnim slovom, a nastaviti sjediti za onu riječ koja se piše malim početnim slovom.</p> <p>Učitelj za domaću zadaću zadaje zadatak. U sastavku trodijelne strukture dužine od 100 do 150 riječi učenici trebaju opisati svoje stvarno ili izmišljeno putovanje tako da navedu mjesta kroz koja su prolazili. Učenici s teškoćama pišu sastavak trodijelne strukture dužine od 50 do 70 riječi.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">- geografska karta Hrvatske- polazni tekst o Hrvatskoj- primjeri imena- crtež s primjerima višечlanih imena- kognitivna mapa za učenike s teškoćama
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<ul style="list-style-type: none">- tijekom nastave u kontinuitetu pitanjima- razgovor učitelja i učenika- promatranje rada i aktivnosti učenika- igra država/grad/selo- zadatak vezan uz prepoznavanje velikog i malog početnog slova- domaća zadaća
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<ul style="list-style-type: none">- učitelj učenicima zadaje nekoliko primjera, a učenici razmišljaju kako se pišu te što se i zašto ne piše velikim početnim slovom- igra država/grad/selo- učitelj svakom učeniku daje po jedan primjer imena, a učenik treba ustati za onu riječ koja se piše velikim početnim slovom, a nastaviti sjediti za onu riječ koja se piše malim početnim slovom
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja	GEO OŠ A.B.5.3. Učenik analizira globalnu raspodjelu kopna i mora na geografskoj karti i globusu te uspoređuje prostorne identitete na kontinentskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

međupredmetnih tema	<p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.</p> <p>uku A.2.2. / 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema / Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja.</p> <p>uku B.2.3. / 3. Prilagodba učenja / Uz podršku učitelja, ali i samostalno, prema potrebi učenik mijenja plan ili pristup učenju.</p> <p>uku D.2.2. / 2. Suradnja s drugima / Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Geografija – učenici na geografskoj karti Hrvatske pokazuju mjesta koja su posjetili i kako su do njih došli.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu koju treba nadopuniti podacima o velikom početnom slovu.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<ul style="list-style-type: none">- nastavni listić s dodatnim zadacima- učenici mogu istraživati višečlana imena kontinenata, država, gradova, sela, pokrajina, rijeka i planina na geografskoj karti te izraditi plakat s popisom višečlanih imena raspodijeljenih u tablicu
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>Kod vrednovanja pisanja višečlanih imena kriterij je vrednovanja jest objašnjenje učenika zašto se i kako pišu primjeri višečlanih imena.</p> <p>Kod vrednovanja u igri država/grad/selo kriterij je vrednovanja točno napisani primjer imena za određenu kategoriju.</p> <p>Kod vrednovanja prepoznavanja velikog ili malog početnog slova kriterij je vrednovanja točna reakcija učenika (učenik treba ustati za onu riječ koja se piše velikim početnim slovom, a nastaviti sjediti za onu riječ koja se piše malim početnim slovom).</p>
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	<ul style="list-style-type: none">- Bubbl.us za izradu umnih mapa- crtež koji se sastoji od sličice preuzete s interneta- polazni tekst o Hrvatskoj (prema https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatska#Za%C5%A1ti%C4%87ena_mjesta; https://hr.wikipedia.org/wiki/Gradovi_u_Hrvatskoj)
Prijedlozi vanjskih izvora i	Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj,

literature	<p>Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>Jozić, Željko (ur.): Hrvatski pravopis, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.</p> <p>Težak, Stjepko: Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1995.</p> <p>Težak, Stjepko; Babić, Stjepan: Gramatika hrvatskoga jezika, priručnik za osnovno jezično obrazovanje, Zagreb, 2005.</p> <p>Udžbenik hrvatskoga jezika</p> <p>Hrvatska turistička zajednica: https://croatia.hr/hr-HR</p>
------------	---

PRILOZI:

1. Polazni tekst o Hrvatskoj

Hrvatska je jedna od 44 priznate države Europe. Na sjeveru graniči sa Slovenijom i Mađarskom, na istoku sa Srbijom i Bosnom i Hercegovinom, na jugu s Crnom Gorom, dok na zapadu s Italijom ima morsku granicu. Pod vladarskom dinastijom Trpimirović Hrvatska postaje jedinstvena kneževina, za vrijeme vladavine kneza Branimira po prvi puta i nezavisna država, a pod vodstvom kralja Tomislava kraljevina. Kako Hrvatska nema velike gradove, kakve imaju Sjedinjene Američke Države, Njemačka ili Kanada, tako se pod velike gradove broje naselja veća od 100.000 stanovnika. Na taj se način mogu izdvojiti četiri grada: Zagreb, Split, Rijeka i Osijek. Danas sve više na važnosti dobivaju Zadar i Varaždin, ali i Dubrovnik koji je od kraja Domovinskog rata postao jedna od najvažnijih turističkih destinacija na svijetu. Četiri hrvatske regije, koje se nadalje dijele na podregije, jesu Središnja Hrvatska, Dalmacija, Slavonija i Istra.

(prema https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatska#Za%C5%A1ti%C4%87ena_mjesta;
https://hr.wikipedia.org/wiki/Gradovi_u_Hrvatskoj)

2. Crtež s primjerima višečlanih imena

3. Nastavni listić s dodatnim zadacima

1. Napiši imena pisanim slovima poštujući pravopisna pravila.

BIOGRAD NA MORU _____

TALIJAN _____

SPLIĆANIN _____

NOVA GRADIŠKA _____

GOSPIĆ _____

MALI LOŠINJ _____

MOUNT EVEREST _____

HUM NA SUTLI _____

EUROPLJANIN _____

AFRIKA _____

DONJI MIHOLJAC _____

DARUVAR _____

FRANCUZ _____

JUŽNA AMERIKA _____

2. Zaokruži u tekstovima Hrvatske turističke zajednice riječi koje se trebaju pisati velikim početnim slovom.

„gorski masiv medvednice prekriven je gustim šumama bukve, hrasta, kestena i jele stoga je najomiljenije izletišta zagrepčana i njegovih gostiju.“

(<https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/priroda/park-priode-medvednica>)

„impozantna stabla krasi i podnožja papuka, osobito parkovi gradova kao što su slatina, orahovica ili našice.“

(<https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/priroda/park-priode-papuk>)

„bogatstvo raznolikosti i izazova za sve vrste biciklista – od splita, brača, hvara i visa do skrivenih mjesta u njedrima dalmatinske zagore.“

(<https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/aktivni-odmor/biciklizam/cycling/regija-dalmacija-split>)

4. Kognitivna mapa

